

Det temporära beredningsorganet för Västra Nylands välfärdsområde 14.01.2022 § 14

§ 14

Utlåtande om regeringens proposition om ändring av lagstiftningen om social- och hälsovårdsreformen

Beredning och upplysningar:
Flinck Riitta

fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Det temporära beredningsorganet för välfärdsområdet ger följande utlåtande om regeringens proposition om ändring av lagstiftningen om social- och hälsovårdsreformen:

1 Behandling av patientuppgifter i Nyland

I propositionen föreslås det att det i införandelagen tas in en ny 64 a § om temporär rätt att få och använda patientuppgifter från en annan tjänstetillhandahållare i den utsträckning som vården förutsätter i landskapet Nyland, om patienten inte har förbjudit att uppgifterna lämnas ut.

Den temporära rätt att få uppgifter som ingår i propositionen i enlighet med den gällande lagstiftningen motsvarar det omedelbara behovet att trygga kontinuiteten i den regionala vårdpraxisen i en situation där det inte finns möjlighet till snabba förändringar vare sig hos de IKT-systemleverantörer som social- och hälsovårdsreformen sysselsätter fullt ut eller hos tjänsteproduktionen, där den extrema belastningen med anledning av coronapandemin kräver prioritering av uppgifter. Förslaget ger mer tid att skapa en långvarig lösningsmodell som en del av totalreformen av lagstiftningen om informationshantering. Västra Nylands välfärdsområde betonar dock att byggandet av en fungerande permanent lösning kräver ett nära samarbete med berörda aktörer.

Det krav på ny informering av alla klienter och patienter som ingår i den föreslagna 64 a § är dock tungt och utmanande att uppfylla i synnerhet i en situation där det i praktiken inte sker några förändringar jämfört med nuläget. Den IKT-förändringsfinansiering som nämns i punkt 4.2.1.1 är även i övrigt otillräcklig för de nödvändiga kostnaderna för social- och hälsovårdsreformen och den finns inte tillgå för genomförandet av förslaget.

Redogörelseskyldigheten enligt 64 a § 3 mom. i den föreslagna bestämmelsen är dessutom en onödig separat förpliktelse vid sidan av den personuppgiftsansvariges allmänna skyldigheter enligt dataskyddslagstiftningen.

Västra Nylands välfärdsområde är delvis av annan åsikt om de motiveringar som ingår i propositionen. I punkt 2.1.3 (s. 8) konstateras att Kanta-tjänsterna kan producera tillräckliga uppgifter i realtid i Nyland. Detta motsvarar inte den verkliga situationen. Kanta är inte i sin

nuvarande form en operativ lösning inom vården, och dit överförs inte allt material som hänför sig till vårdhändelserna. Lösningen utvecklas visserligen kontinuerligt, men i nuläget kan den inte anses vara en tillräcklig informationsöverföringskanal mellan primärvården och den specialiserade sjukvården.

På motsvarande sätt skapas regionala datasjöar både i Nyland och annanstans i Finland, särskilt i samband med social- och hälsovårdsreformen, för att svara på utmaningen med splittrade system i välfärdsområdena. När organiseringsansvaret börjar (eller under flera år efter det) har flera välfärdsområden inga enhetliga klient- och patientdatasystem, utan heltäckande klientuppgifter ska tillhandahållas regionalt genom separata lösningar. Dessa möjliggör också anonymiserade versioner av data för kunskapsbaserad ledning och sekundär användning utöver nationella lösningar.

De utmaningar som följer av en upphävning av 9 § i hälso- och sjukvårdslagen har uttalats många gånger vid riksdagens utskottsbehandlings, och i motsats till vad som konstateras i punkt 4.1.1 har utskotten uttryckligen betonat vikten av ett fungerande slutresultat. Till exempel säger social- och hälsovårdsutskottet i sitt betänkande 16/2021 att "utskottet anser det vara viktigt att säkerställa att integrationen av information i praktiken inte äventyras i Nyland och utskottet kommer att behandla registerföringen i välfärdsområdena i Nyland i samband med propositionen i fråga".

2 Kommunernas möjligheter att sälja stödtjänster till välfärdsområdena

I regeringspropositionen (69 a §) konstateras att välfärdsområdet kan köpa stödtjänster av kommunen och kommunen sälja stödtjänster till välfärdsområdet till utgången av 2023, om anskaffningen underskrider EU-tröskelvärdena enligt 26 § i lagen om offentlig upphandling och koncession. Västra Nylands välfärdsområde anser det vara viktigt att det införs en övergångsperiod för anskaffning av stödtjänster av kommunerna. Välfärdsområdet stöder i likhet med Kommunförbundet att övergångsperioden ska vara längre och fortgå åtminstone till utgången av 2024. Västra Nylands välfärdsområde anser det vara ytterst viktigt att begränsningen gällande EU-tröskelvärdena stryks ur propositionen. Gränsen hindrar i praktiken största delen av de kritiska upphandlingarna av stödtjänster inom ett stort välfärdsområde under övergångsperioden, och syftet med propositionen är att stödja dessa upphandlingar under övergångsperioden.

3 Temporära organs rätt att få kund- och patientuppgifter inom social- och hälsovården

I 13 § i införandelagen föreskrivs det om välfärdsområdets rätt att oberoende av bestämmelserna om sekretess av aktörerna i området få de uppgifter som är nödvändiga för det beredningsarbete med vilket välfärdsområdets verksamhet och förvaltning inleds.

Det temporära organet för Västra Nylands välfärdsområde hänvisar till Kommunförbundets utlåtande.

4 Uppgifterna vid centralen för prehospita akutsjukvård i fråga om läkarhelikopterverksamheten

Det temporära organet för Västra Nylands välfärdsområde har inget att säga om ändringarna. Den precisering av uppgifterna för centralen för prehospita akutsjukvård i fråga om läkarhelikopterverksamheten som föreslås i fråga om uppgiften för centralen för prehospita akutsjukvård inom samarbetsområdet att ansvara för läkarhelikoptrarnas medicinska

verksamhet i samarbetsområdet och samordna verksamheten tillsammans med andra centraler för prehospital akutsjukvård till en nationellt enhetlig helhet är en ändamålsenlig precisering.

5 Övriga ändringar som föreslås i utkastet till proposition

Överföring av handlingar och återkrav av statsunderstöd

Västra Nylands välfärdsområde understöder de föreslagna ändringarna. Enligt 68 § i införelagen ska bestämmelserna om återkrav av statsunderstöd som beviljats för uppförande, anskaffning, ombyggnad eller modernisering av social- och hälsovårdens eller räddningsväsendets byggnader som ägs av en kommun, samkommun eller avtalsbrandkår inte tillämpas, om äganderätten eller besittningen till byggnaden överlåts, användningsändamålet ändras eller byggnaden eller en del därav tas ur bruk efter den 1 januari 2023 på grund av genomförandet av reformen.

Inom räddningsväsendet riktas en betydande del av statsunderstöden till materiel och annan lös egendom. Att avståendet från återkrav av statsunderstöd utvidgas att omfatta lös egendom är således med stöd av det som anförts ovan en ändamålsenlig ändring med tanke på välfärdsområdet.

Enligt 64 § i införelagen överförs klient- och patienthandlingar upprättade i verksamhet som omfattas av kommunens organiseringsansvar och därtill hörande administrativa handlingar, samt klient- och patienthandlingar som kommunen har i sin besittning och som kommit från privata serviceproducenter till den behöriga myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna i det välfärdsområde vars område kommunen hör till. Enligt paragrafens ordalydelse gäller paragrafen endast handlingar inom social- och hälsovården.

På motsvarande sätt bör också räddningsväsendets handlingar överföras till välfärdsområdena. Att utsträcka överföringen av handlingar att omfatta räddningsväsendet är således en ändamålsenlig ändring med tanke på välfärdsområdet.

Bestämmelse om överföring av miljö- och hälsoskydd

I propositionen föreslås det att 65 § 4 mom. i införelagen ändras så att det i momentet görs preciseringar som gäller finansieringen av tillsynen över djurs hälsa och välbefinnande och tjänsteveterinärens ställning. Propositionens precisering är värd att understödja, eftersom den förtydligar finansieringen av tillsynen och tjänsteveterinärernas ställning i fråga om de uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet som överförs till välfärdsområdet. Jämställande av ett välfärdsområde med en kommun på det sätt som anges i propositionen minskar den administrativa bördan i områdena i fråga.

Behandling

Ärendet behandlades utifrån ordförandens redogörelse.

Beslut

Det temporära beredningsorganet för välfärdsområdet

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Social- och hälsovårdsministeriet ber om ett utlåtande om utkastet till regeringens proposition om ändring av lagstiftningen om social- och hälsovårdsreformen.

Beslutshistoria**Bilaga****Tilläggsmaterial**

- Begäran om utlåtande

För kännedom